

THE NOBEL PRIZE

Fördjupning – Utopier och dystopier

Analysera en utopi eller dystopi

Berättelser och filmer som utspelar sig i framtiden där något hemskt och dramatiskt har hänt och förändrat villkoren för både människan och naturen kallas dystopier. I många dystopier gestaltas en sorg över att så mycket håller på att gå förlorat men också en stark kampvilja att ställa till rätta. Motsatsen till dystopi är utopi. I utopi-berättelsen beskrivs det perfekta livet, en ideal plats eller framtid. Men det är svårt att hitta utopier idag. Kan du komma på någon?

Diskutera en utopi eller dystopi – bok eller film. Analysera varför det blev som det blev och vad vi kan göra för att skapa nya framtider. Här är några frågor som kan driva samtalet framåt:

Hur är berättelsen uppbyggd?

- Vad händer i denna berättelse?
- När och var utspelas berättelsen?
- Vilken karaktär är viktigast för händelserna och varför tycker ni det?

Berättelsens motor – problemet:

- Vad är problemet eller konflikten?
- Vad har hänt?
- Jämför med vårt liv här och nu – vad skiljer sig?

Karaktärerna

- Om *vem* handlar denna berättelse?
- Vilka känslor väcker den förändrade världen hos personerna i handlingen?
- Vilka känslor och tankar väcker det hos dig?
- Vilka konsekvenser har förändringarna fått – för karaktärerna eller kanske för alla på planeten?
- *Felsök*: Om ni tycker att personerna handlar ”fel” – vad kunde de gjort istället?

Framtiden och hoppet:

- Innehåller berättelsen något slags lösning på problemet?
- Representerar någon eller något ett framtida hopp?
- Innehåller denna berättelse idéer om hur det goda livet skulle kunna se ut?
- Inspirerar denna berättelser er att se framtiden med ett nytt perspektiv?

Frågorna är framtagna av Camilla Brudin Borg, fil.dr. i litteraturvetenskap vid Göteborgs universitet.